

VERSLAG

Commissie Samenleving

BV23.0007

Datum vergadering : 12 januari 2023

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden:

WIJ Lansingerland : Jan Alsemgeest, Chantal van Weede, Abdel Afalah
Leefbaar 3B : Marjolein Gielis, Leon Erwich, Roy Diepeveen
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff, Rita Leijendekker
VVD : Marloes Draak, Boris Wezenberg
D66 : Eva Heijblom, Sander Smolders
CU : Paul Lieverse, Annette Molenaar-Van der Beek
GroenLinks : Menno Duk
PvdA : Petra Verhoef, Sonnie Biharie, Valmir Xhemaili

Wethouders : Leon Hoek, Simon Fortuyn, Michiel Muis, Titia Cnossen

Voorzitter : Matthijs Machielse

Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

VVD : Eric Kampinga
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Selgei Gabin

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond dames en heren, wilt u allemaal plaats nemen alstublieft. Als u daar gelegenheid voor kan vinden, zou u dan ook allemaal uw pasje willen insteken? Dan bent u allemaal present in de vergadering op digitale wijze. Want naast u allemaal fysiek vertegenwoordigd bent, alle 8 de fracties, hartelijk welkom aan u, aan onze ondersteuning op de publieke tribune, wethouders, commissiegriffier. Het is weer donderdagavond, tijd voor onze commissie samenleving van januari. Hierbij open ik dan ook deze commissievergadering, die vanavond in het teken zal staan van de nota van uitgangspunten voor de groen blauwe leefomgevingsvisie. Allereerst ga ik met u de agenda doornemen.

2. Insprekers

De voorzitter: Bij het tweede punt wil u melden, dat er vanavond helaas geen insprekers zijn gemeld. Ik zeg daar 'helaas' bij, omdat ik er zelf altijd waarde aan hecht, aan inwoners die deelnemen aan deze commissie. U mag daar vooral uw eigen mening over hebben.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 8 december 2022

De voorzitter: Ik heb daarover geen opmerkingen ontvangen. Kan ik daarmee dat verslag ook vast stellen? Ik zie knikkende gezichten, daarmee is het verslag vast gesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De heer Lieverse, CU: Een verzoek en ik hoop dat dat gesteund wordt door de mede commissieleden. Bij het agendapunt dat voor ligt, dat het enige agendapunt is, heb ik meer spreektijd nodig. Ik denk dat het belang van het onderwerp groot genoeg is om ons dubbele spreektijd te gunnen. De voorzitter: Ik doe daarbij een tussenvoorstel om aan de commissie voor te stellen de spreektijd in plaats 3/2 dan 5/3 te hanteren en niet geheel te verdubbelen. Dat is dan mijn voorstel aan de commissie, kan iedereen daarmee instemmen? Ik zie knikkende gezichten. Daarmee stellen wij vast dat de spreektijd van agendapunt 6.a 5 minuten in de eerste termijn wordt en 3 minuten in de tweede termijn. Daarbij zal ik dan wel direct aangeven, dat is daar wat streng op zal zijn waar nodig. U heeft extra tijd, ga daar goed mee om.

Inventarisatie rondvragen:

5. Bespreekpunten:

De voorzitter: Bespreekpunten zijn niet aangemeld.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Nota van Uitgangspunten Groen Blauwe Leefomgevingsvisie

De voorzitter: Over deze nota van uitgangspunten is op 19 oktober vorig jaar een beeldvorming geweest. Dat is een tijdje geleden, dat kan ik me goed voorstellen. Daarna heeft u de gelegenheid gehad tot aan vorige week om nog technische vragen te stellen over dit onderwerp. De wethouder heeft verzocht eerst een introductie te mogen geven, kort, op dit agendapunt voordat we de behandeling starten. Dat keur ik goed.

Wethouder Muis: In aanloop naar deze bespreking heb ik gemerkt en gehoord dat er verschillende beelden bestaan over de voorliggende nota van uitgangspunten. Ik heb ook verschillende raadsleden hierover gesproken. Dank daarom aan de voorzitter en de commissiegriffier om kort een toelichting te mogen geven, die hopelijk uw discussie zal bevorderen straks. De toelichting op de nota van uitgangspunten, waar staan we nu? We hebben het over een groenblauwe leefomgeving. Als we het daar over hebben, dan gaat het naast de kwaliteit van vegetatie, water, lucht, landschap over veel en over uiteenlopende aspecten in de buitenruimte, die raken aan urgente thema's zoals klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, maar ook maatschappelijke thema's zoals eenzaamheid en een toename van welvaartsziekte. Om nu grip te kunnen krijgen op die groenblauwe leefomgeving voor Lansingerland, wat het betekent, inventariseren we welke aspecten in die groenblauwe leefomgevingsvisie moeten landen. Even voor de goede orde: dit is nog niet de visie, maar dit is een inventarisatie welke aspecten erin moeten gaan landen. Daar zijn we over in gesprek met een hele grote groep externe en interne stakeholders. Daar is een goed beeld ontstaan van de bandbreedte van de op te stellen visie. Die bandbreedte staat in de nota van uitgangspunten voor die groenblauwe leefomgevingsvisie. Dat is iets anders dan een nota van uitgangspunten voor een bouwproject, waarbij je zegt: het moet precies zo hoog, zo breed, zo diep, die kleur. Dit is dus echt iets anders. Misschien is de titel achteraf misleidend daarin, het had kaders moeten heten of iets anders. Maar het betekent dus niet dat nu in de nota van uitgangspunten ook alle aspecten beschreven staan en besproken worden. Maar wel dat dit de contouren zijn waarbinnen al die aspecten een plek kunnen krijgen. Dus opzettelijk hebben we, omdat we met heel veel partijen hierover in gesprek zijn en er ook ruimte moet zijn om dingen tegen elkaar af te kunnen gaan wegen in het vervolg, zijn die kaders breed. Dat wil ik u graag mee geven. De volgende stap is dat we al die informatie gaan verwerken, verdiepen, waar nodig uitbreiden in de geest van de nieuwe omgevingswet, zodat we ook ruimte hebben om mee te bewegen met maatschappelijke veranderingen en ook bestuurlijke realiteit. De volgende stap daarin is dat we richting de visie de hoofdpoging gaan identificeren. Per hoofdpoging gaan we dan pas de ambitie bepalen en de strategische doelen formuleren. In de visie gaat het niet om de oplossingen, maar om de doelen. Dus wat we willen bereiken en waarom. Om dat te kunnen doen gaan we ook verder met de externe en interne stakeholders in gesprek, die vervolggesprekken, en ook met de inwoners, zoals u heeft kunnen lezen. En ook met u als raad. Ik had nog meer, maar dit is voldoende duiding voor het stuk dat voorligt. Dank u wel voor de tijd.

Eerste termijn

De heer Lieverse, CU: Dank aan de wethouder voor de inleidende woorden. De goede intenties, die uit dit stuk spreken, daar wordt door de CU niet aan getwijfeld. De notitie zelf echter stelt ons teleur. Open deuren, vage doelstellingen, holle frasen, gebrek aan ambitie. Voor de CU is het geen startschot maar een losse flodder. Het filmpje dat bij de nieuwjaarsreceptie getoond werd, straalt meer positiefs uit dan deze notitie. Ik focus me vanavond niet op de zwakke punten, maar ik wil punten aandragen om het college te helpen om een nieuwe versie te maken die wel voldoet. Drie maanden geleden hebben we een informatieve beeldvorming gehad, in oktober. Ik bespeur geen voortgang. Dezelfde zinsneden, dezelfde vage opmerkingen. Een waarboven ook Oegstgeest of Juinen had kunnen staan. Toen werd gememoreerd dat een brede, uitgebreide inventarisatie was uitgevoerd. Eén van de slides liet tientallen logo's zien. De oprit van die inventarisatie missen we geheel. Richting omgevingsvisie 1.0, vastgesteld in juli 2021, die wij uitstekend vinden, daarin wordt ambitie getoond, een koers aangegeven met heldere actiepunten. Let wel, die helderheid kenmerkte ook al de uitgangspuntennotitie van een jaar ervoor juni 2020, opgesteld met hulp van Kuiper Compagnons. We pleiten er niet voor om zo'n uitgebreide exercitie als toen te doen, maar ga aan de slag met de paragraaf in de omgevingsvisie, die uitwerking behoeven. In die omgevingsvisie staan diverse paragrafen al meer over groen en blauw dan in het voorliggende raadsvoorstel. Ik lees voor uit de omgevingsvisie, pagina 29. De Groenzoom, het Rottemerengebied en het tussenliggende groen en water kunnen optimaal, ecologisch klimaatadaptief en recreatief functioneren als we goed verbonden zijn met elkaar en met andere groengebieden in de omgeving en het groen in de kern. De natuurlijke kwaliteit van groengebieden en waterstructuur staat onder druk door toenemende recreatieve druk en vervuiling. De oppervlaktewaterkwaliteit in de gemeente is op dit moment lang nog niet overal goed genoeg, met name door een aantal lekstromen en lozingen uit de

glastuinbouw. De aspecten oppervlaktewater en waterkwaliteit komen in deze notitie niet eens voor. Op pagina 31 van de omgevingsvisie lezen we nog veel meer over blauw, zoals de kwetsbaarheid door hemelwateroverlast. Aan de andere kant over verdroging van planten, tekort aan gietwater in de glastuinbouwgebieden, problemen met de waterstand op peil te houden. Terwijl in de notitie de aspecten wateroverlast en waterberging niet voor komen. Deze onderwerpen zijn wel actueel. Deze week nog werd in de nieuwsbrief Binnenlands Bestuur zorg geuit over de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Er werd gewezen op de gemeentelijke verantwoordelijkheden. Bij het onderwerp groen lees ik één sterk punt, dat we er graag in houden. Bij uitgangspunt 4 wordt het probleem van bodemculturen benoemd en het belang van biodiversiteit, keurig. Maar als het dan in een voorbeeld wordt uitgewerkt, komen de volgende nietszeggende opmerkingen. Naast kwalitatief goed plantmateriaal gaat het om een goede groeiplaats, waardoor de boom de kans krijgt uit te groeien tot een mooie volwassen boom. Prietpraat. Over groen mis ik van alles, terwijl het coalitieakkoord klip en klaar punten aandraagt. In het hoofdstuk balans tussen bebouwing en groen en water, ik lees voor: we borgen het bestaan van onze groengebieden, zoals de Groenzoom, Vlinderstrik en het Annie M.G. Schmidtpark. We bepalen een norm voor groene woonwijken. We geven invulling aan de kaderrichtlijn water. Overigens, normen bepalen zou ook een hulp kunnen zijn om de deadlock rondom de driehoek Noordpolder aan te pakken. Ik herhaal met voorlezen. We wijzen concrete groengebieden aan en ecologische verbindingen, waaronder de verbinding bij Kruisweg tot aan Zevenhuizen en Bentwoud. We realiseren het Triangelpark. Waar blijven deze concrete voornemens? Wel wordt er bij uitgangspunt 4 gesproken over het inventariseren van cultuurhistorische objecten, zoals dijken, watergangen en linten. Nee toch, niet weer die inventarisatie. Eind 2018 heeft D66 de motie vergroening van schoolpleinen met succes ingebracht. Waar vind ik dat terug? Het woord schoolplein of onderwijs komt in het hele stuk niet voor. Bij uitgangspunt 2 lezen we over informeren en inspireren van inwoners om zelf een bijdrage te leveren. Dat lijkt ons geen uitgangspunt. Een concreet punt zou wel kunnen zijn: we subsidiëren initiatieven om tuinen te vergroenen met inheemse plantsoorten in plaats van tegels door gras te laten vervangen. Dat heeft ecologische waarde. Speciale aandacht zou gegeven moeten worden aan de buurtschappen. En laten we de bedrijven niet vergeten, zoals de omgevingsvisie benoemt. De plaats van recreatie en groene flanken. In een uitgangspuntennotitie verwachten we concreetheit in plaats van het vage: we vergroenen de huidige en toekomstige structuren. We zouden liever bijvoorbeeld zien: we realiseren 40% groen in onze gemeente. Dat soort uitgangspunten mikken ergens op. In een visie verwachten we vervolgens de uitwerking, dan pas inderdaad. Waar en hoe en volgens welk tijdspad. De uitgangspuntennotitie mist de concreetheit om voor die uitwerking als kader te dienen. Kunnen we tegen zijn? Er staat onvoldoende in om ervoor te zijn.

Mevrouw Draak, VVD: Ik ben eigenlijk blij met de inleidende woorden van de wethouder. Ik moet eerlijk zeggen, dat de manier waarop hij het uitlegt dat ook de manier is waarop ik dit stuk had geïnterpreteerd. Ik ga zeker ook nog even in op wat de heer Lieverse net heeft gezegd, maar laat ik eerst eens beginnen met gewoon te vertellen wat ik van plan was hierover te vertellen. We hebben inderdaad hier niet de visie zelf. We hebben dus een presentatie van de uitgangspunten voor de visie en niet de visie zelf. Op de 5 uitgangspunten had ik na eerste lezing niets tegen en ook weinig aan toe te voegen. De 5 genoemde punten, die ik verder niet ga voorlezen, vind ik gewoon heel goede uitgangspunten voor wat je wilt bereiken met water en groen in onze gemeente. Maar bij tweede lezing vond ik het wel een beetje een vlak stuk. Ik verwacht zeker van de visie dat die 1 of 2 spades dieper gaat. Deze uitgangspuntennotitie lijkt me bij lange na niet concreet genoeg om voeding te kunnen geven aan uiteindelijk de uitvoeringsagenda. Ik heb wel een vraag, of de wethouder iets gedetailleerder kan uitleggen hoe die tussenstap nou uiteindelijk zal gaan. Als ik even over de inhoud spreek, ik vond wel dat in de relatief dunnen notitie die er ligt veel herhaling zat en dat er erg veel voorbeelden uit Bleiswijk in werden genoemd. Dat is op zichzelf niet erg, maar juist als het over de groenblauwe leefomgeving gaat, dan willen we dat ook voor Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek, dus ik miste gewoon voorbeelden uit die kernen daarin. Qua taalgebruik, u kent mij, ik houd van duidelijke taal. Ik vond het soms echt wel heel erg wollig en bij vlagen ook een beetje nietszeggend. Dat gaat dan over het taalgebruik en niet als je gewoon kijkt naar wat de intentie of bedoeling is van het stuk. Twee vragen heb ik namens de VVD, de eerste gaat over participatie. Wat ik me afvroeg, er werden alleen stakeholders genoemd, maar zijn inwoners en raad volgens de wethouder ook betrokken als stakeholders? Die informatieavond waarover wordt gesproken, wordt die ook echt gebruikt om het net op te halen? Of is het echt alleen een informatieavond? We willen natuurlijk ook niet als het participatie heet, dat we zoals in het verleden fouten maken dat de verwachtingen niet goed zijn. Daar wil ik graag iets over horen. Dan stond erin: financiële consequenties, geen. Misschien is dat een beetje technisch. Ik kan me voorstellen, als je een uitgangspuntennotitie maakt, dat er aan de uitgangspuntennotitie geen financiële consequenties zitten, maar als de ambitie is: behoud, herstel, versterking en uitbreiding van de groenblauwe structuur, dan lijkt het mij heel sterk dat dat geen financiële consequenties heeft. Dus daar wil ik ook graag iets over horen van de wethouder. Dan nog even over de eerste bijdrage van de heer Lieverse. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het wel teleurstellend vind hoe negatief de CU dit stuk benadert. Even los van het feit, dat

ik hoofdlijnen best mee kan gaan met het feit dat het allemaal wat vlak is en best wat concreter had gekund, ook in deze fase al, zou ik willen zeggen: de VVD vindt de taakopvatting van een raadslid niet zo gedetailleerd. De dingen die de heer Lieveerse noemt, zijn naar mijn idee meer aan de ambtenaren dan aan de raad. Daar mogen we ook van mening verschillen. Voor dit moment wil ik het even hierbij laten. Ik hoop van de wethouder antwoorden te krijgen op wat wij graag willen weten. De heer Lieveerse: Om twee punten te noemen, waarin ik negatief ben over het stuk. Het gaat namelijk, heb ik geprobeerd duidelijk te maken, omdat ik het stuk kritisch gelezen heb, het gaat me om het belang van het onderwerp. Mevrouw Draak: Daar wil ik best op reageren. Laten we het zo zeggen, over hoe iets op je over komt, dat is persoonlijk, dat is een gevoel. Ik vond het niet positief, laat ik het zo zeggen, dat is gewoon mijn mening.

Mevrouw Gielis, L3B: We waren hier eigenlijk vrij kort over als fractie. L3B vond het een mooie eerste stap, een mooie ambitie, die volgt mooi op de omgevingsvisie 1.0. Het coalitieprogramma was een mooi uitgangspunt en alle voordelen werden duidelijk benoemd in dit stuk. Wat ons betreft zou deze visie een mindset moeten worden van alle ambtenaren bij ieder beleidsstuk, bij iedere wijziging in de buitenruimte moet dit gewoon de basis zijn die je in gedachten hebt. Tot er een discussie kwam. Wij hebben de heer Lieveerse goed gehoord. Als je uitgaat van het feit dat dit niet een basis is, en dat is het voor ons, het is voor ons een eerste stap waarop we een visie kunnen gaan maken. Zo zien wij het. De heer Lieveerse ziet er iets anders in en hij zegt: joh, het is te mager als visie. Daar gaan we in mee, het is als visie mager, maar in onze beleving is het nog geen visie. In onze beleving is het gewoon een uitgangspunt van waaruit we verder moeten gaan praten met zijn allen. Zo hebben wij hem ingestoken en vanuit dat uitgangspunt is het voor ons een hele mooie basis. Daar kan ik nog allerlei details aan toevoegen, er is één ding dat wat ons betreft van belang is, dat is dat de stakeholders gehoord zijn. Wij vinden het ook van heel groot belang dat het teruggekoppeld wordt naar de stakeholders. We missen er eentje, dankzij Leon Erwich werd ik daar op geattendeerd: de fietsersbond. Die zouden wij ook aangehaakt willen hebben. Verder is het voor ons van belang dat er heel erg goed gecommuniceerd gaat worden met de bewoners. Er staat in dit stuk dat er in Q1 een bewonersavond georganiseerd gaat worden. Het is vandaag 12 januari, we hebben nog geen uitnodiging gezien. Wat dat betreft denk ik dat daar heel snel actie op ondernomen moet worden. U kent mij, dit is voor ons altijd een belangrijk punt. Daar willen we het voor nu bij laten. Dank u wel. De heer Lieveerse: U noemt het woord stakeholders, dat werd ook in de bespreking in oktober genoemd, dat er met heel veel mensen gesproken is. Ik hoor net van de wethouder dat hij ook in gesprek blijft met stakeholders, maar mist u ook niet de opbrengst ervan? Die werd in oktober zo vaag verteld, we hebben alleen maar logo's gezien van ondernemingen en niets van wat het opgeleverd heeft. Mevrouw Gielis: We dagen de wethouder uit om daar op korte termijn op te antwoorden. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Lansingerland is een gemeente op de grens van steden en het Groene Hart. Hoe moet worden omgegaan met die kwetsbare grens, wordt mede bepaald door de groenblauwe leefomgevingsvisie. Ook de vraag welke functie het groen in onze gemeente krijgt wordt hier beantwoord. Gaan we voor groen met enkele recreatieve functies? Of gaan we ons ook inzetten op het verhogen van de biodiversiteit? Of eigenlijk: op welke plek ligt de nadruk meer op het één en waar op het andere? We zijn een gemeente met een netwerk van slootjes, kanalen en als kers op de taart de Rottmeren. In al dat water leeft van alles, maar de waterkwaliteit, voornamelijk door de lozing van meststoffen, is veel minder hoog dan hij zou moeten zijn en kunnen zijn. In een gemeente als de onze met zoveel glastuinbouw dient in een visie als deze daarover een punt op de horizon te worden gezet. Al de vragen die ik hiervoor benoemde waren vragen die ik verwacht had, dat ze benoemd zouden worden in het voorliggende stuk. Nog niet met de uiteindelijke antwoorden, maar helaas, ik kan ze zelfs niet als vraagstuk terug vinden. Het stuk dat nu voorligt leest als een folder van VNG, die aan alle gemeenten van Nederland kan worden gestuurd om aan te zetten tot het schrijven van een groenblauwe visie. Wij waren al van plan om een groenblauwe visie te schrijven en we hoeven daar dus niet van te worden overtuigd. Maar we willen wel horen welke specifiek op Lansingerland gerichte punten daarin moeten komen te staan. Bij startschoten zijn alle schoten losse flodders, maar hier leek het kruit wel nat, wat toepasselijk is bij een blauwe visie, maar dit is echt onvoldoende. Het zou mij weinig verbazen als de schrijver hiervan grote delen van een andere gemeente zou hebben verkocht als maatwerk. De raad is een kaderstellend orgaan, maar de piketpaaltjes staan nu in dit document zo ver uit elkaar, dat er bij wijze van spreken de Biesbosch maar ook de haven Rotterdam in zou passen. Bij een nota van uitgangspunten voor Lansingerland had ik gehoopt op uitgangspunten die specifiek op onze gemeente zijn gericht. Omdat dit niet het geval is, weet ik oprecht niet wat ik met dit stuk aan moet. Het zegt zo weinig dat ik er niet tegen kan zijn. Maar het zegt ook zo weinig dat ik er niet voorstander van kan worden genoemd. Ik hoor heel graag van de wethouder hoe hij nog voor er wordt begonnen met het opstellen van de visie gaat werken aan uitgangspunten, die daadwerkelijk op Lansingerland zijn gericht en dat dan uiteraard in samenspraak met de raad is. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: De nota van uitgangspunten groenblauwe leefomgevingsvisie. Het stuk is niet erg opwindend, dat is al door meerdere collega's benoemd, sommigen meer kritisch dan anderen. Nu gaat u de woordvoering van de PvdA horen. In grote lijnen kan de PvdA fractie zich vinden in de uitgangspunten, hoe kan je hierop tegen zijn. De heer Duk noemde dat ook min of meer. Zoals de heer Lieveerse ook al heeft gezegd, het stuk is best oppervlakkig, mijn eigen woorden, en doet geen recht aan de omgevingsvisie. Wat we missen in de uitgangspunten is een verscherping van de goede balans in de toekomst tussen blauwgroen en steen in de bebouwde omgeving. Dit strategisch punt wordt wel in de toelichting genoemd, maar opvallend genoeg niet in de uitgangspunten. Het strategisch debat over de balans tussen groenblauwe omgeving en rode omgeving, stenen dus, is volgens ons cruciaal voor de toekomstige ruimtelijke ordening in Lansingerland, de inrichting daarvan. Hoe gaan we om met de spanning tussen groen en blauw en stenen. Wat ons betreft moet een eerste uitgangspunt hierover gaan. Wat we ook missen zijn de uitgangspunten, die staan nauwelijks stil bij het spanningsveld dat veroorzaakt wordt door het nog steeds recreatieve en sportieve gebruik van onze groene en waterrijke gebieden. Alleen uitgangspunt 5 zegt er iets over. In 2014 was bijvoorbeeld het Rottemerengebied al goed voor 1,5 mln unieke bezoekers. Dergelijk grote aantallen zullen uiteraard invloed hebben op de natuur en dieren. Denk daarbij aan rust voor dieren, het beheren van groen, groene zones, waarin de toegankelijkheid wordt begrensd. Dat vraagt om duidelijk, strategische keuzes op hoe we hiermee willen omgaan. Inperken van recreatie is in sommige gebieden of periodes kan een overweging zijn. Ik onderschrijf de woorden van de heer Lieveerse, dat er niets gezegd wordt over waterkwaliteit en er wordt niets gezegd over waterkwantiteit. In 2022 was het extreem droog weer, van de afgelopen 5 jaar waren er 4 droge zomers. Water vast houden is heel belangrijk in de groene omgeving, voor dier en voor mens. De nota is dus nogal technocratisch van aard, niet direct een goede opwarming van een brede maatschappelijke discussie over hoe het verder moet met groen en water. Hier moet dus aandacht aan worden besteed bij de communicatieaanpak over de groenblauwe leefomgeving. Op maandagavond 23 januari ga ik het heuglijke nieuws geven dat mijn fractie, de PvdA-fractie, een nieuwjaarsreceptie organiseert over de balans tussen groenblauwe omgeving en bebouwde omgeving. U bent van harte allemaal uitgenodigd om de nieuwjaarsreceptie bij te wonen en dit gesprek goed te kunnen voeren. Dank u wel. De heer Lieveerse: Leuk om te horen van de uitnodiging, maar even een check. Toen u zei dat het moeilijk is om ertegen te zijn, omdat het zo weinig concreet is, heeft u hopelijk wel begrepen dat een zekere check die ik wilde doen dat dat bij mij ironie was. Er staat zo weinig concreets in, dat het moeilijk is om ertegen te zijn, maar te weinig om er voor te zijn. De heer Xhemaili: Check.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank u wel. Voor ons ligt de nota van uitgangspunten voor de groenblauwe leefomgeving. Voor degenen die heel wat hadden verwacht, ik ook, valt dit stuk misschien wel een beetje tegen. Maar waarschijnlijk zijn we dan eigenlijk al een etappe te ver dan waar het om gaat. Toen ik hem de eerste keer las, dacht is net als de heer Lieveerse: wat moet ik hiermee, ik word hier helemaal niet warm van. Maar gelukkig is het dan zo, dat het stuk niet al te dik was, de meesten noemen het mager en dat klopt ook wel. We hadden het prachtig op tijd binnen, in de tussentijd heb ik het 5 keer gelezen. Toen kwam toch wel een beetje boven drijven waar het eigenlijk om gaat. Die nota van uitgangspunten, dat is het natuurlijk wel. Wat willen we nou eigenlijk met die nota van uitgangspunten? We willen weten waar we vandaan vertrekken en waar we heen gaan en wat we in die tussenliggende tijd gaan doen. Dat staat volgens mij prima beschreven in een groot aantal punten in deze nota. Dat een heleboel andere fracties hier heel anders over denken, dat snap ik ook wel een beetje. Nu ligt dit voorstel voor, dat kunnen we goedkeuren of dat kunnen we niet goedkeuren. De heer Duk: Herkent de fractie van WIJ nou Lansingerland in dit stuk? In mijn ogen kan je hier echt elke andere gemeente ook in lezen. De heer Alsemgeest: Ja, dat zou zomaar eens waar kunnen zijn, dat klopt. Maar het is een nota van uitgangspunten, het is geen visie. De nota van uitgangspunten zou op veel gemeenten van toepassing kunnen zijn, dat is helemaal zo gek nog niet. Wij hadden met zijn allen misschien meer verwacht, maar dat krijgen we niet. Wat ik wilde zeggen, als we het niet met elkaar eens kunnen worden over dit stuk, met amendementen gaan we het niet redden, dan kunnen we er wel een paar opschrijven natuurlijk, dus dat gaat hem niet worden. Ik wacht eerst even de andere fracties en de beantwoording van de wethouder af. Ik heb echt wel een beetje een idee wat we hiermee zouden moeten kunnen doen, maar dat bewaar ik even voor de tweede termijn. Dank u wel. De heer Lieveerse: U gebruikt ene cliffhanger als u zegt: er zouden meerdere amendementen moeten kunnen zijn. Wat is een voorbeeld van wat u mist? De heer Alsemgeest: Daar zou ik nu nog geen antwoord op kunnen geven, want ik wil eerst de beantwoording van de wethouder afwachten om te kijken wat hij nog verder te vertellen heeft aan dit stuk. De heer Lieveerse: Heeft u een vraag gesteld aan de wethouder? De heer Alsemgeest: Ik niet, want wij zijn het in principe met onze fractie het erover eens, dat deze nota van uitgangspunten wel door zou kunnen gaan, ik heb er verder geen vragen over.

Mevrouw Leijendekker, CDA: Groenblauw beleid is heel belangrijk voor het CDA. Het CDA wil graag dat Lansingerland de groene gemeente blijft in de drukke Randstad. Dat betekent voor ons nogal wat. We willen graag uitgaan van bijvoorbeeld een groene schil rondom Lansingerland, het ontwikkelen en

versterken van de groene gebieden, zoals toevoeging van bos richting de Rottemeren, de groenblauwe ribben uit het ontwikkelingsplan Rottemeren, het Hoeksepark west enzovoorts. We vragen om mooie cultureel-historisch landschappen te behouden met mooie doorzichten. We willen eigenlijk dat met het verder volbouwen in het groen terughoudend wordt omgegaan. Dat betekent dat we soms geen voorstander zijn van het bebouwen van bepaalde onderdelen van de polder. Ook vragen wij in dat kader aandacht voor als er een ontsluiting wordt geboden, dat daar ook rekening wordt gehouden met een groenblauwe visie. We vinden ook dat boomkap zoveel mogelijk moet worden tegen gegaan. Net als de heer Lieverse verwachten we ook nog in de groenblauwe visie iets over natuur- en milieu-educatie, bijvoorbeeld op de kinderboerderij, de schooltuin en ook het genot van mensen in volkstuinten. Nu ligt hier dan de zo belangrijke nota van uitgangspunten voor de groenblauwe leefomgevingsvisie als voorbereiding ter vaststelling in de raad. De behandeling vandaag voelt op een aantal manieren wat dubbel voor ons. Ten eerste, dat ben ik eens met de heer Lieverse, er heeft nog geen echte beeldvorming kunnen plaatsvinden. Het voelde op 19 oktober meer als een voorlichting over het plaats gevonden onderzoek. Het tweede voor ons is de positionering van de visie. Dit wordt wel uitgelegd elke keer, heel helder, met name wat het betekent in relatie tot andere visies. Daar sluit ik ook aan bij een aantal andere collega's, welke rol spelen de milieunormen in dit geheel, waterkwaliteitsnorm en andere normen. Dus dat is een vraag voor mij richting de wethouder, de verhouding met de andere visies en de relatie met de milieunormering. Wat ik nu zie is dat andere visies soms doorslaggevend zijn in zaken rondom concrete opgaven. Ten derde, er liggen nu heel fraaie uitgangspunten, dat ben ik eens met heel veel mensen, alleen geven ze nog zo weinig handvatten. Zouden we ze niet wat meer handvat kunnen geven, zouden we ze niet verder kunnen concretiseren? Ook omdat wij vinden, dat is echt onderdeel van ons programma, dat gemeenten op dit aspect in het offensief moeten. Dan voelt zo'n vage nota van uitgangspunten als: we gaan er nog eens verder over nadenken. Graag zouden wij de nota willen concretiseren, wij denken wel aan amendementen. Bijvoorbeeld door toe te voegen dat groenblauwe structuren een aaneengesloten groene schil rondom Lansingerland zouden moeten opleveren, dat onze wijken groenblauw worden dooraderd in samenspraak met de bewoners, wanden en parkeerterreinen worden groen ingepast en bijvoorbeeld het beleid van de kinderboerderij, groepstuinen en schooltuinen, die onderdeel moeten zijn van de visie. Mevrouw Gielis: Is dat nou net niet de uitvoering van deze basis, waar u het nu over heeft? Dit is de basis, de handvatten om daar inhoud aan te geven komen later. Mevrouw Leijendekker: Dat lezen wij ook, ik denk dat de wethouder dat ook dadelijk gaat toegeven. Dit zijn alleen nog maar uitgangspunten, de concretisering moet later komen. Maar wij denken: wij moeten dat als raad ook wel nader inkaderen, welke concretisering wij willen. Vandaar dat wij denken over een meer concrete invulling van het geheel. Die daadwerkelijke uitvoering wordt ook genoemd in de notitie, de uitvoeringsagenda. Ons bekruipt het gevoel: wanneer komt die uitvoeringsagenda? Gaan we daar echt zo lang op wachten? Terwijl we eigenlijk voor wat betreft het groenblauw beleid in het offensief moeten. Wij zouden graag aan de wethouder willen vragen: de uitvoeringsagenda, op welke termijn kunnen we die verwachten? Hoort daar dan nog een investeringsagenda bij? De inzet van welke middelen voor de investeringsagenda denkt u dan? Wij horen graag, het feit dat de uitgangspunten er zijn maar die volgens ons nog geconcretiseerd moeten worden, ook kunnen resulteren in een daadwerkelijke uitvoeringsagenda. Daar zouden we de wethouder graag voor willen vragen: op welke termijn kunnen we dat verwachten? De heer Duk: Ik ben er nog niet helemaal uit of het CDA nou vindt dat deze uitgangspunten concreet genoeg zijn om hier zo een visie mee te gaan schrijven door het college. Of zij als raad nog een keer gehoord wil worden in de loop naar die visie toe of dat zij het vanaf hier los wil laten en aan het college wil overlaten. Mevrouw Leijendekker: Eigenlijk vindt u dat ik niet duidelijk genoeg ben geweest. Ik vind dat deze nota van uitgangspunten, daar kan je niet tegen zijn, maar het ja zeggen erop leidt tot niks. Wij willen toch graag vragen, bijvoorbeeld net zoals bij de samenlevingsvisie, er toch nog een nadere gedachtewisseling zou kunnen plaats vinden rondom die uitgangspunten en dat we die dan ook gezamenlijk kunnen concretiseren. Daar zou ik wel voorstander van zijn. Anders zullen wij wel een aantekening maken bij de behandeling van deze nota van uitgangspunten in de raad. Mevrouw Draak: Ik zat nog even te kauwen op die laatste zin van mevrouw Leijendekker, die zich afvraagt of het niet een beetje jammer is dat er al die tijd niets gebeurt als het lang duurt voor de uitvoeringsagenda komt. Ik zou eigenlijk aan het CDA willen vragen: heeft het CDA het idee dat er op het gebied van groenblauwe activiteiten niets gebeurt ofzo? Mevrouw Leijendekker: Nee, ik denk zeker niet dat er niets gebeurt. Ik zie ook allerlei zaken, maar er zou volgens ons nog meer moeten gebeuren. Het voorbeeld van het Hoeksepark west, dat al heel lang gaat ontwikkelen, het staat al heel lang op de agenda, maar daar zijn weinig concrete stappen op gezet.

De heer Smolders, D66: Ik heb bewust even gewacht om te kijken hoe de nota van uitgangspunten hier zou vallen. Ik onderschrijf wel een paar meningen die hier gedeeld zijn, maar ik wil toch even terug naar mijn oorspronkelijke tekst om uitleg te geven hoe D66 hier in zit. De groenblauw leefomgevingsvisie is in wording. De uitgangspunten voor de maatschappelijke inrichting van de groenblauwe gebieden, daar gaat het over. De Groenzoom, Rottemeren en Flanken worden vaak genoemd, Landscheiding, Annie M.G. Schmidtpark als midden, dat staat ook in het stuk. Het is gebaseerd op de omgevingsvisie, daar zal het op

voort bouwen, dus er zal niet geheel iets nieuws komen, maar het bouwt voort op wat er al ligt. Het biedt ook gedragen uitgangspunten, omdat een brede consultatie heeft plaats gevonden. Met gedragen uitgangspunten moet je oppassen dat je ze niet te concreet maakt, want op het moment dat je ze te concreet maakt, kan je er moeilijk verder aan bouwen, dan zit je eraan vast. Wat ons betreft is het doel helder verwoord, hetzij op een wat hoog abstractieniveau voorziet het in de inhoud voor het maken van een omgevingsvisie 2.0, bouwstenen et cetera. Het uitgangspunt is eigenlijk gebaseerd op (...). Verder wordt er ook belang gehecht aan de belevingswaarde van natuur en landschap voor mens en dier. Het dier ontbreekt in het raadsvoorstel, maar staat wel in het onderzoeksrapport. Ik hecht er wel belang aan, dat dieren terug komen daarin. Natuurlijk wordt het ook geduid met positieve gezondheid, maar dat is vooral de uitwerking van de natuur en de groenblauwe omgeving om de gezondheid van mens en dier. D66 wil wel dat de omgevingsvisie aanhaakt bij andere beleidsontwikkelingen, zoals verduurzamen van bedrijventerrein, klimaatbestendige inrichting. Er zijn hier allerlei voorbeelden gepasseerd, die de verduurzaming ook aandacht behoeft. Dat is nu niet concreet, maar in het vervolg moet dat wel invulling gegeven worden. We zijn het met elkaar eens, volgens mij, D66 is het er ook mee eens, dit is nog geen visie, dit is een startpunt. Met dit startpunt zie ik het als een tussenproduct. Ik proef hier dat het college kennelijk een andere manier van werken wil dan we gewend zijn en dat is gewoon wennen. Het college betreft ons veel sneller in de beleidsontwikkeling, zo moet je het ook zien. Ik zou graag aan de wethouder willen vragen, hij heeft al toegezegd dat er hoofdpunten zijn om tot ambitie en strategische doelen te komen, om dit terug te laten komen, waarin we dit met zijn allen goed kunnen bespreken en die verduurzaming ook meer kunnen concretiseren dan u het geval is. Bij de presentatieavond stond er een aantal kansen en knelpunten, dia nummer 56 voor mensen die het willen opzoeken. Eén van die kansen was: behouden en versterken Groenzoom en Rotte als groenblauwe verbinding als recreatiegebied maar de Landscheiding op die manier ook. Dat is de middenas, waar het Annie M.G. Schmidtpark in zit. De Ribben is genoemd door mevrouw Leijendekker. Die concreetheid had goed gekund in dit stuk, maar die staat er nu niet in. Ik wacht op waar de wethouder mee gaat komen in zijn eerste termijn. De heer Lieverse: U noemt een aantal concrete punten die overgenomen hadden kunnen worden in deze uitgangspuntennotitie, maar er niet in staan. Zou u het een idee vinden om de notitie die er nu ligt niet als raadsvoorstel door te zetten, maar eerst die uitwerking, het denken over beleid, gezamenlijk door te zetten samen met de stakeholders, waar de wethouder al contacten mee heeft om dan te komen tot een volgende stap. In plaats van de nota waar ik geen enkele enthousiasme over gehoord heb nu te gaan accorderen. De heer Smolders: Ik denk dat wij toch wel wat positiever zijn over de nota dan ik kennelijk heb doen blijken. Ik vind het een prima uitgangspuntennota als start voor het verdere proces. In die zin denk ik dat we wel verder kunnen als de wethouder een toezegging doet dat we dit met de ambities, opgaven en meer strategische doelendiscussie al dan niet met stakeholders in welke vorm dan ook terug laten komen. Het kan wat mij betreft als raadsvoorstel ingediend worden.

Beantwoording college

Wethouder Muis: Ik ga een poging wagen, want er is natuurlijk heel veel gewisseld en tot best wel detailniveau, maar ik ga proberen iedereen recht te doen. Ik begin bij de heer Lieverse. Hij begon eigenlijk met: ik zie geen voortgang. Er is juist heel veel voortgang, er is ook heel veel concreet opgehaald, maar wat we nog niet met u kunnen delen, omdat we u graag als tussenstap mee willen nemen in dit hele proces. Ik begrijp dat dat misschien over kan komen alsof er nog niet veel gebeurt, maar er ligt al heel veel. Het is inderdaad een andere manier van werken, werd net aan gerefereerd, ook in de geest van de omgevingswet, dat we aan het zoeken: hoe kunnen we u erin mee nemen zonder dat we hier nu gelijk beslispunten hoeven mee te nemen. De heer Duk: Kan de wethouder uitleggen waarom dit stuk niet een week of een maand na de beeldvorming op de agenda had kunnen staan? In mijn ogen is er inhoudelijk in dit stuk niets veranderd daarna. Wethouder Muis: Ik werd rechts ingefluisterd dat dat technisch niet mogelijk was. De voorzitter: De wethouder verzoekt de ambtenaar deze vraag te beantwoorden, dat sta ik toe. De beleidsmedewerker: Dat had inderdaad gekund, alleen was het agenda-technisch niet mogelijk. De heer Duk: Ik concludeer dus inderdaad dat het gewoon stilstand is geweest op dit stuk. Wethouder Muis: We gaan verder, want anders komen we niet op alle punten uit. Het heeft inderdaad met verwachtingen te maken, ook over de concreetheid en de status van dit stuk. Ik heb getracht richting de heer Lieverse, maar ook richting allemaal, dat nog beter te duiden door de toelichting voorafgaand aan de bespreking. Dat is niet helemaal gelukt, maar misschien is het bij andere fracties beter geland, wat hier de bedoeling van is. De concreetheid zit er nu nog niet in. Het zijn uitgangspunten voor een visie. Ik heb toegelicht dat we het gaan uitwerken in hoofdpunten. Per hoofdpunt ambities bepalen, strategische doelen. Ik kom straks nog op het tactische en operationele waar mevrouw Leijendekker naar vroeg. Daar kom ik straks op terug, hoe we dat proces zien. Volgens mij heeft het geen zin op al die concrete punten nu in te gaan, omdat het niet hetgeen is wat er nu voor ligt. Ik ga even verder naar mevrouw Draak. Zij geeft aan: op de uitgangspunten niets tegen, goede uitgangspunten, vlak stuk. Dat is door verschillende woordvoerders aangegeven. Die visie gaat zeker vele spaden dieper dan deze uitgangspunten. Ik hoop mevrouw Draak daarin te kunnen gerust stellen, omdat

we echt aan het begin staan waar we heel brede kaders met elkaar hebben, die inderdaad best zouden kunnen passen op een andere gemeente, maar je moet ze wel hebben om later met elkaar op terug te kunnen vallen. Hoe gaat de tussenstap, vroeg mevrouw Draak. Ik kom daar straks bij de andere fracties op terug, hoe dat proces eruit ziet, dan doe ik dat in één keer. Dan de participatie, een punt van mevrouw Draak. Bij inwoners en raad, worden die ook betrokken? Jazeker. Eigenlijk doen we dit nu al eerder dan dat we het normaal gesproken zouden doen. Dus er zitten zeker meer tussenstappen in. Het is aan u om aan te geven of u dat voldoende vindt of dat u daar nog meer voor nodig heeft. Maar we gaan het zeker bij de inwoners ophalen en niet alleen maar vertellen en inspireren, maar ook echt het net ophalen. Dan de financiële consequenties. U gaf zelf al een beetje het antwoord: het is een nota van uitgangspunten, daar hebben we nog niet de financiële consequenties. Maar van lieverlee, als we het gaan concretiseren in de route richting omgevingsvisie, dan komt dat. Los daarvan, het is natuurlijk een heel breed onderwerp, waar ook financiële consequenties in zitten die we al hebben afgesproken met elkaar. Die zitten in de begroting of verschillende projecten. U wordt over aparte projecten geïnformeerd. Maar het komt dus later, op dit moment, aan een nota van uitgangspunten zitten geen financiële consequenties. Dan ga ik naar mevrouw Gielis, zij vond het een mooie eerste stap op basis waarvan we een visie kunnen maken. Te mager als visie, dat klopt, want het is ook geen visie, dus dat klopt helemaal. Het is een basis. Alle stakeholders, mevrouw Gielis gaf de fietsersbond aan. Dat wordt nog gecheckt, maar mochten ze er niet bij zitten, dan gaan we die zeker aanhaken bij het vervolg. Mevrouw Gielis had het ook over de opbrengst. Ik heb al gezegd: we hebben heel veel opbrengsten. We zouden daar ook al mee verder willen, maar ik wilde deze tussenstap doen om u mee te nemen waar we staan, waar we mee bezig zijn. Er is al heel veel meer. Ik hoor rechts van mij: 7 februari is de bewonersavond gepland. Dus die kunt u allemaal in de agenda zetten. Hij is voor bewoners, maar dan weet u dat het plaats gaat vinden. Dus dat is al gepland en dat wordt georganiseerd. Dan ga ik naar de heer Duk van GL. Welke specifieke Lansingerlandse punten? Volgens mij is het nu te vroeg om dat aan te geven. De piketpalen staan inderdaad ver uit elkaar en dat is bewust om het proces met alle stakeholders niet op voorhand klem te zetten. We kunnen natuurlijk heel strakke piketpalen naast elkaar slaan, dan hoeven we die stakeholders er ook niet meer bij te betrekken, want dan hebben wij daar al voor besloten. Het is dus de spanning: hoe breed maak je het, zodat alles een plek kan krijgen. Of ga je het smaller maken en ga je misschien potentieel zaken uitsluiten. Niet tegen, niet voor. Ja, ik zou zeggen: ga vooral verder en probeer in te brengen wat u nog wilt in het vervolg van het traject. We zijn net begonnen, er komen nog heel veel momenten waarop die inbreng geleverd kan worden. De heer Xhemaili, in grote lijnen kan de PvdA zich erin vinden. De heer Duk: Ik vroeg ook nog naar het proces en wanneer de raad weer aan zet is. Wethouder Muis: Dat heb ik net even geparkeerd, maar daar kom ik aan het eind even op terug. Dan de PvdA, die kan zich er in grote lijnen in vinden, dat is mooi. De balans van groen en blauw met rood. Dat is natuurlijk zo, die komen met elkaar in conflict of er komt een afweging, maar dat is nu nog niet in de uitgangspunten voor de visie. Het is juist, daarom worden ook alle interne afdelingen betrokken, om ze mee te nemen zodat we straks aan het eind van het proces als het gaat landen in de omgevingsvisie 1.0, daar die afwegingen maken. Het kan niet zo zijn, hoewel ik het vanuit mijn portefeuille misschien wel zou wensen, dat ik kan bepalen vanuit groen hoe dat zich verhoudt tot rood. Het is allemaal eigenstandig beleid, dat later gespiegeld gaat worden en waar de afweging wordt gemaakt. Om dat nu al bij de uitgangspunten te zeggen hoe de verhouding is, dat lijkt ons niet de goede route. Mevrouw Gielis: De wethouder heeft het over groen rood, we hebben het hier over groen blauw. Wethouder Muis: Dan heb ik iets door elkaar gegooid, maar de heer Xhemaili vroeg hoe en wanneer de afweging wordt gemaakt ten opzichte van rood. Volgens mij, als ik de heer Xhemaili goed begrepen heb, had hij verwacht of gewenst, dat dat nu hier in dit stuk al zou gebeuren. Ik probeer uit te leggen, dat dat pas later komt, maar dat we wel vooruitlopend daarop natuurlijk wel andere afdelingen die gaan over mobiliteit, woningbouw mee nemen op deze lijn van groenblauw zodat het niet straks ineens een verrassing is. De voorzitter: Rood is bebouwing. Wethouder Muis: Correct. De heer Xhemaili had het ook over het recreatieschap. We gaan natuurlijk niet al het bestaande beleid en plannen hier nog weer een keer in stoppen of iets van vinden of ter discussie stellen op dit moment. Er is een plan, dat is vastgesteld en er worden zaken uitgevoerd, mevrouw Leijendekker vroeg daar ook naar, dat is niet afhankelijk van deze groenblauwe visie, daar gaan we natuurlijk gewoon mee verder, dat wacht niet op elkaar, dat zijn dingen die parallel gebeuren. Op enig moment wordt het één mooie omgevingsvisie. Wat wel goed zou zijn n.a.v. uw opmerking is dat we in de volgende stukken duidelijker die verwijzingen maken naar dit staande beleid. Daar werd door anderen ook aan gerefereerd m.b.t. dierenwelzijn, duurzaamheid, ik noem maar een aantal voorbeelden, om duidelijker in het vervolg aan te geven waar de link zit met staande beleid. De nieuwjaarsreceptie van de PvdA, ik zal het nog een keer noemen: 23 januari. Dan ga ik naar de heer Alsemgeest van WIJ. Het klopt volgens mij precies wat de heer Alsemgeest zegt. Een aantal fracties zat al een etappe verder, terwijl we net over de finish waren en iedereen net goed op weg was, de verwachting dat we al een paar etappes verder waren. Dus dat klopt. Je kunt er veel meer van verwachten, ik zou niet zeggen 'veel meer' maar 'anders'. Andere verwachtingen. Ik hoor de heer Alsemgeest zeggen, wat de fractie van WIJ betreft, kan de nota van uitgangspunten door. Hij laat zich wel inspireren door de andere fracties, maar geen vragen verder. Dan

kom ik bij mevrouw Leijendekker van het CDA. Fraaie uitgangspunten, heb ik gehoord, maar kunnen er meer handvatten aan gegeven worden. Ook: wanneer komt de uitvoeringsagenda? Dit is wel het moment om even te herhalen wat ik in het begin gezegd heb qua proces. We gaan straks verder met de uitwerking van de nota van uitgangspunten met de stakeholders, intern en extern. Dan gaan we kijken naar de hoofdpunten, de ambities, de strategische doelen. Uiteindelijk moet de groenblauwe leefomgevingsvisie de beleidslijnen geven voor behoud, herstel, versterking en uitbreiding van de groenblauwe leefomgeving. Hij moet dus aansluiten bij de pijlers van de omgevingsvisie van Lansingerland. Er werd net al gezegd: waarom neem je niet die omgevingsvisie 1.0 en ga die uitwerken. Maar dat is al integraal. Nu vertrekken wij juist vanaf nul om te zorgen dat het straks past in de omgevingsvisie 1.0 die 2.0 wordt. Daar is ook een routekaart voor, of die wordt daarvoor gemaakt, hoe we dan vervolgens die groenblauwe leefomgevingsvisie tactisch en operationeel kunnen laten landen in de omgevingsvisie. Dus dat komt apart en het is nog niet besloten of het een uitvoeringsprogramma of omgevingsprogramma wordt, maar dat wordt meegenomen in de routekaart voor de omgevingsvisie 2.0. Dus het komt eigenlijk in dat proces. De routekaart wordt in de loop van 2023 vastgesteld door het college en daar wordt de raad natuurlijk over geïnformeerd. Dan lijkt het alsof het dan heel lang duurt voordat er iets gebeurt. Dan kom ik eigenlijk terug op een ander punt van mevrouw Leijendekker. De heer Lieverse: Zo langzaam breek mijn klomp, überhaupt over hoofdpunten. U heeft aantekeningen die wij niet hebben. U praat over een routekaart die in de maak is. Waarom stuurt u zoiets niet van tevoren toe als informatie om te begrijpen waar deze nota, die nu wel voor ligt. U gaat naar een ambtenaar luisteren, maar ik was aan het woord. Voordat u de nota naar ons toestuurde, die nu voortligt als raadsvoorstel. Wethouder Muis: Ja, achteraf zou ik dingen anders hebben gedaan, alleen al omdat zaken anders worden geïnterpreteerd, dus ik steek mijn hand in eigen boezem. Ik denk ook: hebben we het goed genoemd, hebben we het goed toegelicht. Ik heb geprobeerd dat enigszins te duiden voorafgaande aan deze bespreking. Ik denk dat de suggestie van de heer Lieverse helemaal prima is, om dit proces apart op papier te zetten en niet dat ik het alleen mondeling toelicht, maar dat ik u dat nog laat doen toekomen voor behandeling in de raad, zodat we het allemaal netjes op papier hebben. Dus die toezegging wil ik zeker doen. De routekaart is gekoppeld aan de omgevingsvisie, dat hoort niet bij dit stuk, de groenblauwe leefomgevingsvisie. Dat is misschien de verwarring die ikzelf heb gezaaid, maar het gaat wel bij elkaar komen dus het is van elkaar afhankelijk. Maar het lijkt me goed, ik wil toezeggen dat we daar een duidelijk overzicht maken van wat precies de procedure is, welke stappen erin zitten, want daar werd ook naar gevraagd: wanneer komt de raad daar dan weer aan bod? Dat dat ook helder is, welke momenten we daarin hebben voorzien. Dan ga ik toch verder naar mevrouw Leijendekker. Zij had het over uitvoeringsagenda, de procedure geeft daar antwoord op, maar ook een investeringsagenda. We hebben landschapspark de Rotte, we hebben andere projecten die uitgevoerd worden. U vroeg ook naar het Hoeksepark, daar zijn we hard mee aan de slag, dat is in ontwikkeling. Dat ligt niet stil, dat wacht niet op de groenblauwe leefomgevingsvisie. Als daar financiële consequenties aanzitten, dan komt dat via de lijn van het recreatieschap en dan ook weer via de begroting tot u. Mevrouw Leijendekker: Dank u voor uw antwoord, maar ik had het bijvoorbeeld over het Hoeksepark west. Ik heb begrepen dat dat al heel lang op de agenda staat en dat er ook al heel lang plannen zijn, maar dat het best wel al lang duurt. Als we in het offensief gaan, kunnen we daar een impuls aan geven, zodat daadwerkelijk een aantal dingen wordt uitgevoerd. Wethouder Muis: Ik snap het punt van mevrouw Leijendekker, maar volgens mij is dat een andere discussie, die we in het kader van het recreatieschap en het ontwikkelplan met elkaar moeten voeren, wat je daar wilt. Dit lijkt me niet de plek bij de nota van uitgangspunten voor de groenblauwe leefomgevingsvisie. Dat kan gerust terug komen, maar wat mij betreft niet aan de hand van dit stuk maar aan de hand van de plannen van het recreatieschap. Dan kunnen we het daar prima met elkaar over hebben. Nog andere punten, nadere gedachteswisseling, dat sloeg op de rol van de raad, dat komt dus terug in de procedure, maar het is zeker de intentie om de raad hiervan op de hoogte te houden, wat we nu ook proberen te doen, met een bepaald effect maar we gaan beter uitleggen wat de bedoeling is. Dan kom ik bij de heer Smolders van D66. We bouwen voort op wat er is. Inderdaad. Het lijkt alsof we bij nul beginnen en dat wekt misschien irritatie op, mensen denken: maar er is al heel veel meer. Maar als je met elkaar ergens naartoe wilt, is het goed om wel bij nul te beginnen. Vandaar ook de brede uitgangspunten, die de heer Smolders ook benoemt. Dat dat nodig is voor participatie. Hij noemde ook dierenwelzijn. Het is de bedoeling dat we in de uitwerking daar haakjes voor geven naar dierenwelzijnsbeleid. Net gaf ik ook aan dat we haakjes moeten opnemen, we moeten voorkomen dat we alles over gaan doen of in willen stoppen. Dan het proces, volgens mij was dat de toezegging die ik net al heb gedaan, om het proces te delen met de raad. Inderdaad nog als laatste, die andere manier van werken, dat is iets wat het college wilt, maar ook iets wat de raad wilt. Het is eigenlijk op eigen verzoek dat we het op deze manier doen. Misschien moeten we daar nog eens beter over van gedachten wisselen, zodat we op dezelfde pagina zitten. Dank u wel.

Tweede termijn

De voorzitter: Let u op uw spreektijd. Alvorens we deze termijn gaan openen zou ik u wel willen vragen om antwoord te geven op de primair voorliggende vragen in deze commissie vanavond: of het stuk al dan niet geamendeerd door kan naar de eerstvolgende raadsvergadering wat uw fractie betreft.

De heer Lieverse, CU: De wethouder reageert op geen enkel punt van mijn kritische opmerkingen en praktische suggesties. Hij zegt alleen iets vanaf oktober. Van alles is er wel gebeurd, zegt hij, maar het is buiten het beeld van de raad. Kortgeleden bespraken we de uitgangspuntennotitie voor de samenlevingsvisie, dat was geen raadsvoorstel maar een bespreekstuk. Het college kwam na die bespreking in onze commissie met een inhoudelijke reactie, waarin alle suggesties van commentaar werden voorzien en gemotiveerd werd op welke manier deze verwerkt gaan worden in de samenlevingsvisie. Deze notitie wordt als raadsvoorstel aangereikt. Meerdere fracties zeggen er niet zoveel bezwaarlijks in te lezen. Dat wordt niet gevraagd. Vinden we het een kader dat waarborgen geeft voor een volgende stap. Terugtrekken van het voorstel is geen blamage. In de vorige raadsperiode hebben we bijvoorbeeld de duurzaamheidsvisie gekregen, die was onder de maat. Het college ging er opnieuw mee aan de slag en een jaar later lag er een versie die brede steun van de raad kreeg. Zo kan het. Daar pleiten we voor bij deze notitie.

Mevrouw Draak, VVD: Wat de VVD betreft is het nog steeds geschikt om in de raadsagenda te zetten. Naar eventuele amendementen zijn we benieuwd. Ik ben ook benieuwd naar de aanvullende verduidelijking die de wethouder nog op schrift naar ons zal doen toekomen. Los van de inhoud, daar is al teveel over gedeeld, wil ik nog over 1 punt mijn zorg delen, ook met de wethouder trouwens, want die is net als wij hier allemaal in de raad ook verantwoordelijk voor dat de burgers weten wat wij aan het doen zijn hier. We hebben een werkgroep van de raad die graag duidelijk wil maken wat de gemeenteraad nou eigenlijk voor de inwoners doet. Ik mag hopen dat ze niet naar deze vergadering hebben geluisterd, want ik moet echt goed luisteren en nadenken over hoe al deze stukken en visies en uitwerkingen op elkaar gaan inhaken, dat is gewoon best ingewikkeld en ook niet heel erg aantrekkelijk. Ik wil het maar even samenvatten voor eventuele luisteraars dat wij hier ons best doen om uitgangspunten te bepalen hoe het groen in onze gemeente en het waterrijke gebied in onze gemeente wordt gekoppeld met onze bebouwing en hoe we dat het beste kunnen doen. Verder, ik vond de beantwoording van de wethouder gewoon goed. Ik heb het idee dat hij weet waar hij mee bezig is. Tot zover van de VVD-fractie steun om verder te gaan op dit pad met de kanttekening dat het echt wel concreter moet worden, maar daar vertrouwen we op richting de toekomst. Dank u wel.

Mevrouw Gielis, L3B: Ook wat ons betreft dank aan de wethouder voor de beantwoording. Een mooie eerste stap, zoals we al gezegd hebben, waarbij wij over de inhoud willen zeggen kwaliteit boven kwantiteit moet gaan, zowel als het over groen gaat als over blauw. Dat wil ik graag gezegd hebben. Wij kijken uit naar de voortgang. We vinden dit een mooie haak om op door te pakken. Dank ook voor de beantwoording m.b.t. de bewonersavond, 7 februari is al heel snel. Wij zouden heel graag van het college verwachten dat deze week nog de communicatie uitgaat naar de inwoners en dan ook in jip-en-janneke-taal. Wat mevrouw Draak net zei: wij vinden het al lastig met zijn allen om er kaas van te maken. Dit uitleggen aan de inwoners waarom ze moeten meepraten over zo'n onderwerp, dat is best een uitdaging om dat te verwoorden. Wij vragen u om daar heel kritisch op te zijn, maar wel snel.

De heer Duk, GL: Er is al een aantal andere visies geschreven over het algemeen, niet heel specifiek, maar wel specifiek dan het huidige stuk. Ook op het gebied van de groenblauwe onderwerpen. Het antwoord van de wethouder op mijn vraag waarom de piketpalen zo breed staan, is onbevredigend op deze punten omdat stakeholders zich wel binnen de piketpalen van de overige visies dienen te bewegen. Dat wil zeggen, dat alle punten uit de andere visies die invloed hebben op de groenblauwe structuur uitgangspunt horen te zijn aan de groenblauwe visie en dus opgenomen hadden moeten worden in dit stuk, ook de ecologische hoofdstructuur en de samenhang met de buurgemeenten mis is volkomen. De heer Smolders: Ik wil aan meneer Duk vragen of het helder is dat het dus geen visie is, wat nu voor ligt, maar de nota van uitgangspunten. De heer Duk: Ja, dat is volkomen duidelijk. Het punt is alleen, er zijn al eerdere visies wel aangenomen. Die visies geven al punten aan, die invloed hebben op de groenblauwe structuur en dat betekent dat die specifieke punten, die daarin benoemd zijn, uitgangspunten horen te zijn van een groenblauwe visie. Dat lijkt mij een vrij logisch punt, want anders spreken onze visies elkaar tegen. Ook de ecologische hoogstructuren en de samenhang met buurgemeenten mis ik volkomen. Ook zou ik graag horen van de wethouder dat eventuele visies van de provincie de bewegingsruimte van onze visies zullen beïnvloeden. U vroeg of dit stuk rijp is voor beraadslaging in de raad. GL is daar niet van overtuigd. Bovendien is het GL onduidelijk waarom we dit stuk zouden moeten aannemen. De wethouder geeft aan, dat na het schrijven van dit stuk er maanden doorgewerkt kan worden. Ik heb het volste vertrouwen dat dat ook bij het niet aannemen van dit nietszeggende stuk ook door kan gaan. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil gelijk meegeven dat ik de meeste woorden van de heer Duk onderschrijf. Ons is het ook niet helemaal goed helder of het rijp is voor de raad. Ik wil graag aan de wethouder meegeven dat het voor ons ook van belang is om ergens op te nemen, het wordt wel benoemd, groenblauwe en rode samenhang, maar is wel van belang want als je aan één knop draait, is het een andere knop. Dat is wel goed om op te nemen. Volgens mij was dat het voornaamste. Voor ons is het van belang, dat het pas naar de raad kan gaan als duidelijk is hoe het proces gaat. De voorzitter: Een verduidelijkende vraag van mijn kant, puur procedureel. U kunt geen voorbehoud plaatsen bij de beslissing van deze commissie, of het wel of niet rijp is voor besluitvorming door de raad. Dat is technisch niet mogelijk, want dat zou een nieuw debat vragen met een beoordeling of die aanvullende informatie van de wethouder dan wel of niet voldoende is. Op basis van de toezegging van de wethouder over het proces, kan ik dan voor u noteren dat het door kan naar de raad? Uiteraard staat het uw fractie vrij om ook dan voor te stellen het van de agenda af te halen. De heer Xhemaili: Prima. De voorzitter: Helder. Dan staat dat zo genoteerd. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen, die aan hem gesteld waren, niet door mij. Wat mij opviel, ook bij de andere fracties die na mij nog gesproken hebben, is dat ik ook het idee heb, dat zij net als ik toen ik het de eerste keer las, dat zij een etappe voor liggen op waar we nu mee bezig zijn. Ik vond het zo mooi zoals de wethouder het zei in de beantwoording: te mager als visie, maar het is geen visie. Het is natuurlijk geen visie. Zo zien wij het ook niet als fractie van WIJ. Wij zien het als uitgangspunten om straks tot een visie te komen. Ik denk dat we dit voorstel gaan steunen om naar de raad toe te gaan. Daarbij wel aantekende dat we kort daarop met allen weer in bespreking willen gaan over dit onderwerp, over hoe we dit verder in het vat gaan gieten naar de toekomst toe. Dus die visie, wat gaan we daarmee doen? Van mijn part een beeldvorming direct er achteraan of een besprekingsstuk in de commissie, de volgende commissie. Dat was een beetje mijn cliffhanger, dat zouden we kunnen doen. Ik wil nog heel even terug komen op de interruptie in de eerste termijn van de heer Lieveerse over de amendementen. Wat wil je dan gaan amenderen? Ik niks, want wij zeggen: doe het maar als een hamerstuk naar de raad toe. Maar uit het spreken van de heer Lieveerse neem ik aan, dat hij van plan was dat te gaan doen. Of hij is sowieso tegen. Mevrouw Verhoef: Ik ben natuurlijk niet de woordvoerder op dit thema, maar ik werd toch even geprikkeld door wat de heer Alsemgeest zei. Hij zei: zodra we de nota van uitgangspunten hebben vastgesteld, kunnen we daarna misschien weer eens een beeldvorming hebben en een besprekingsstuk in de commissie. Maar ik wil eigenlijk aan de heer Alsemgeest vragen: lijkt het u niet beter om te wachten op het proces, de stap die de wethouder ons nog gaat voorleggen en om die stappen in ieder geval te volgen. Als we daar echt nog wat in missen, dat aan te vullen, maar anders gaan er 2 processen eigenlijk langs elkaar heen lopen. Wat denkt u daarvan? De heer Alsemgeest: Volgens mij had de wethouder daar iets over gezegd, dat hij ons wat stukken ging toesturen, maar ik neem aan dat dat nog voor de raad is. Dat wil ik ook nog wel even afwachten. Verder zouden wij het als hamerstuk naar de raad willen sturen.

De voorzitter: De toezegging die genoteerd is, is dat de wethouder dat voor de raadsvergadering aan de raad toestuurt. De wethouder knikt nogmaals, maar dat is ook wat de wethouder heeft gezegd. Ook al knikte u niet, dan was het nog steeds zo opgeschreven.

Mevrouw Leijendekker, CDA: Ik vraag me af of we ons als raad serieus nemen als we dit soort globale uitgangspunten vast stellen. Ik denk dat wij gaan nadenken over voorstellen tot concretisering. Ik ben wel heel benieuwd naar waar de wethouder mee komt als concrete vervolgstappen. Ik heb nog steeds het gevoel dat net zoals bij de visie samenleving, dat dat soort stappen beter aan de orde zijn, net zoals de heer Lieveerse heeft gesuggereerd. Ik kan ook de heer Lieveerse wel steunen in zijn verzoek om dat opnieuw aan de orde te stellen. Ik zou toch liever een wat betere, concretere uitgangspuntennotitie, als we die in de raad gaan vaststellen, in de raad aan de orde hebben. Dank u wel. De voorzitter: Ik moet eerlijk zeggen dat ik u niet helemaal begrijp. U gaf eerst aan mogelijk te komen met amendementen naar de raad toe. Dat is een helder antwoord. Maar daarna zei u dat u het wellicht eens kan zijn met het voorstel van de heer Lieveerse om het niet naar de raad door te sturen. Mevrouw Leijendekker: Eigenlijk zou ik het liever niet zo naar de raad willen hebben, want dit gaat ons heel veel huiswerk opleveren, allemaal concrete uitgangspunten. Ik zou liever, dat zou ik de raad meer eer vinden aandoen, als we daar met elkaar nog een keer over praten. Het is twee. Ik wacht graag de reactie van de wethouder af. De voorzitter: Dan laat u mij geen alternatief dan om daarna nog even bij u terug te komen. Mevrouw Gielis: Mag ik aan u vragen: u wilt dan op de uitvoering gaan zitten? Mevrouw Leijendekker: Concrete uitgangspunten.

De heer Smolders, D66: Dank u wel, wethouder Muis, voor de beantwoording van de vragen. Ik had nog gevraagd om een toezegging, eigenlijk in lijn met wat de heer Alsemgeest ook wil, dat het binnenkort weer terugkomt in dat proces. Die nota van uitgangspunten zien we als startpunt. We krijgen een

procesbeschrijving, maar zit in dat proces dan ook dat het weer terug komt om het inhoudelijk te bespreken? Dat is wat ik nog even wil weten van de wethouder. Verder denk ik dat de nota, zoals die nu voor ligt, naar de raad kan. Het had voor ons een hamerstuk mogen zijn. Mevrouw Gielis: Ik denk dat de heer Smolders in zijn laatste woorden het antwoord al heeft gegeven. Het is een soort tussenstap, die u erin wilt bouwen. De heer Smolders: Het lijkt mij dat er nog wat stappen nodig zijn voordat we tot een visie 2.0 kunnen komen. Ik heb al gezegd dat het ook een hamerstuk had kunnen zijn.

Wethouder Muis: Ik zal ingaan op de vragen en opmerkingen, die ik mee kan nemen in het vervolg. Mevrouw Draak van de VVD vraagt aandacht voor de communicatie en de uitleg richting bewoners voor de bewonersavond. Mevrouw Gielis vraagt daar ook naar. Volgens mij is dat prima. Communicatie staat gereed, dus daar ga ik naar kijken en er voor zorgen dat dat heel duidelijk wordt gecommuniceerd vooraf maar vooral ook op die avond wat er de bedoeling is, wat we van inwoners vragen en hoe we met het proces verder gaan en ook wanneer zij daarin weer aan bod komen. Dus ik neem het ter harte. Een andere opmerking van mevrouw Draak om graag te zien dat het concreter wordt. Ik heb aangegeven dat dat zeker de bedoeling is, maar nog niet nu in deze fase. Dan kom ik bij mevrouw Gielis, een mooie eerste stap, we kijken uit naar de voortgang, communicatie, kritisch maar wel snel. Dat is altijd een heel gevaarlijke combinatie, maar we doen heel erg ons best daarvoor met elkaar. Dan kom ik bij de heer Duk, hij heeft het over ander beleid, andere visies. Ik heb al aangegeven dat we daar rekening mee houden, dat we dat niet over gaan doen. Het staat ook in de uitgangspunten, daar wordt verwezen naar het staand beleid. Wellicht niet geheel zoals de heer Duk dat wilt, maar er wordt wel naar verwezen. Ik heb in mijn eerste termijn aangegeven, dat we in het vervolg gaan proberen dat nog explicieter te maken, hoe en waar het aanhaakt op wat er vanuit de wet ook moet. Dat zijn ook gewoon kaders, maar die gaan we niet allemaal opschrijven in deze uitgangspunten voor die groenblauwe leefomgevingsvisie. Dan kom ik bij de heer Xhemaili van de PvdA, een mooi debatje met de voorzitter. Maar ik haal eruit, dat het door kan mits het proces eerst bekend is en dat de heer Xhemaili en de PvdA-fractie het daarmee eens is. Die toezegging hebben we al twee keer gedaan, dus dat komt. Dan de heer Alsemgeest, hij had het over de nota van uitgangspunten, een beeldvorming te willen. Dat is prima, dat zijn we sowieso van plan richting die visie om daar echt met de raad uitgebreide beeldvorming over te hebben. Dus dan is de visie er nog niet, maar dan gaan we wel met u daarover van gedachten wisselen. Volgens mij is dat het moment waarvan een aantal had gedacht dat dat nu al zou zijn. Dus dat komt dan. Dan is het ook een heel stuk concreter en dan hebben we ook meer input waar u iets van kunt vinden. Dan kom ik bij mevrouw Leijendekker, die concretisering. Het komt in een soort cirkelredenering terecht, want als je het concreter wilt, dan moeten we wel verder. We moeten ook verder met die stakeholders, want dan kunnen we het concreter maken. Maar als we het terug zouden nemen als college, dan kan ik ook niet verder met de stakeholders, dus dan kan ik het ook niet concreter maken, dan komen we in een soort situatie waar we niet uit gaan geraken. Ik zou er toch voor willen pleiten om het door te laten gaan en dan het liefst met suggesties en wensen van uw kant in het proces hoe u het graag zou willen, dan kunnen we daar rekening mee houden. En ook wanneer dan concretiseren, maar anders komen we geen stap verder. Ik merk toch wel dat er juist gevraagd wordt: maak snelheid. De heer Lieverse: Ik hoor een inconsistentie. U zegt bij een eerdere beantwoording dat u gewoon door bent gegaan sinds de beeldvorming, waarschijnlijk daarvoor ook al met de stakeholders. Nu zegt u: als dit niet wordt aangenomen als raadsvoorstel, dan kan ik niet verder met de stakeholders. Hoe zit dat precies? Wethouder Muis: Dat klopt helemaal. Als u als raad beslist: deze uitgangspunten, daar staan wij niet achter. Dan zullen we ook naar die stakeholders terug moeten en zeggen: de raad staat hier niet achter, we moeten iets anders maken, dus we moeten met u ook terug in het proces. Dat is wat er dan gebeurt. Ik kan het niet mooier maken. Ik kom bij de heer Smolders. De heer Duk: Wilt u nu beweren dat deze nogal vage uitgangspunten het resultaat zijn van stakeholders? En dat je dus daarom terug moet op het moment dat wij zeggen dat ze niet goed genoeg zijn. Wethouder Muis: Wij zijn al verder. Ik heb in mijn eerste termijn aangegeven, dat er al heel veel input is. Alleen, als we terug gaan in het proces en zeggen: die uitgangspunten zijn niet in orde, dat moet anders. Dan moeten we weer naar al die opgehaalde input gaan kijken. Ik kan het nog een aantal keer herhalen, maar volgens mij komt er hetzelfde uit. Met uw goedvinden ga ik verder naar de heer Smolders. Een toezegging over het proces, daar zat nog een andere vraag aan. Komt het terug om het inhoudelijk te bespreken? Volgens mij heb ik dat net gezegd: ja. Wij gaan sowieso een beeldvormende avond organiseren richting groenblauwe visie, richting dat opstellen om u te consulteren, hoe we het noemen willen, wensen bedenkingen, input, dat gaan we tegen die tijd wel uitleggen op een duidelijke manier wat de bedoeling is. Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde gekomen van deze tweede termijn en stel ik vast dat er 5 fracties zijn die akkoord zijn met het in ieder geval doorsluizen naar de raad. Daarmee gaat het stuk door naar de raad. Ik vraag u nog om 1 ding, of ik correct mag interpreteren dat er mogelijke aanscherpingen komen van GL, CU of CDA. Het staat natuurlijk iedereen vrij, maar we geven het voor de agenda altijd graag aan. De heer Xhemaili: Eén van de PvdA. De voorzitter: Dan staat die bij deze genoteerd. Dank u wel. Voor mevrouw Leijendekker ook akkoord? Oké. Meneer Lieverse? Oké. Dan is dat

de beëindiging van dit besprekingspunt. De nota van uitgangspunten voor de groenblauwe leefomgevingsvisie komt op de raadsagenda van 26 januari terug met mogelijke moties en amendementen. Daarmee sluiten we deze bespreking af.

7. Actualiteiten uit het college

Wethouder Hoek: Daarom zit ik hier, omdat ik toegezegd had, wat je toezeft moet je nakomen, om iedere commissie samenwerking een stukje toelichting te geven m.b.t. onze energietoeslag. Ik hecht er ook waarde aan dat zelf te doen. Op 8 december heb ik u voor het laatst bijgepraat. Het college heeft op 13 december de finale klap op de regeling gegeven. Daar was u van op de hoogte, want de spelregels moesten vastgesteld worden en dat alles moest ook nog juridisch getoetst worden. Op 13 december konden we dan definitief van start gaan. Er heeft een campagne in de Heraut gestaan. De eenmalige energietoeslag van € 800 voor huishoudens met een inkomen tussen de 120 en 140% kon worden uitgevoerd. Daar zijn we druk mee bezig. Daarnaast werd er ook maatwerk geleverd voor mensen die boven de 140% zaten in het kader van de bijzondere bijstand. Het college heeft ook alle huishoudens die eerder waren afgewezen m.b.t. de landelijke regeling nu nog een keer onder de loep genomen zonder dat mensen weer opnieuw formulieren moesten invullen en hebben ambtshalve de nieuwe toeslag toegekend op het moment dat het in orde was. In veel gevallen was dat ook zo, maar had het zuiver en alleen te maken met de inkomensgrens. Vanuit vroegsignalering, dat is wel een prettige constatering, en onze maatschappelijke partners zien wij geen hele grote stijging van het aantal mensen dat een beroep doet op de regelingen. Dat kan ook te maken hebben, hebben we bedacht, met de kerstvakantie waarbij bewoners redelijk in winterslaap waren, maar daar kunnen we nog geen vinger achter krijgen. Het is wel een constatering, dat we geen exorbitante stijging zien van het aantal aanvragen. Dat kan een goed iets zijn, dat kan ook betekenen dat we er nog extra aandacht aan moeten besteden, laat dat ook heel duidelijk zijn. 4 oktober is het plan voor energiearmoede vastgesteld daar waar het gaat om inwoners met een huurwoning. Vanaf februari a.s., dat vind ik een heel mooie, worden energiecoaches ingezet en deze zijn ook geworven d.m.v. social return. We hebben echt ook gekeken hoe we m.b.t. deze functie mensen die al een tijdje niet meer aan het arbeidsproces deel namen konden inzetten om energiecoach te worden. Dat vind ik een heel mooie tendens. 29 november is het plan van aanpak energiearmoede en isolatie vast gesteld voor inwoners met een koopwoning. De energiecoaches die beschikbaar zijn bij Nieuw Lansinger Stroom zijn ermee aan de slag gegaan. Er worden nu inkoopacties georganiseerd voor de inkoop van collectieve isolatie. Dat vindt nu plaats. Inwoners met energiearmoede krijgen korting van maximaal € 1.500 op de factuur voor isolatie. Een bedrijf zorgt ervoor dat er maatwerkdadviezen worden gegeven per woning. In die fase zitten we nu. Tot slot, overige inwoners die meedoen aan collectieve inkoopactie isolatie, daar zijn we nu ook mee bezig, dat trekt ook steeds meer mensen aan. Volgens mij heeft de heer Muis daar gisteren ook iets over gezegd. Verder ben ik blij mee te delen dat we 25 januari voor de eerste keer met onze jongeren in conclaaf gaan met als onderwerp: ontmoeten. U kent mij van de chillplekken, maar we hebben het onderwerp toch iets omgeturnd naar ontmoeten. Ontmoeten heeft wat ons betreft 2 kanten. Ontmoeten van jongeren onder elkaar. Wij gaan ervan uit, ik ook, dat chillen het gremium is. Maar ik heb me bij laten praten, na de coronacrisis lijkt het een andere dimensie te hebben gekregen, er wordt veel meer digitaal gechilld. Dat willen we graag toetsen en bespreken met onze jongeren. De andere kant van ontmoeten is ook hoe wij als gemeenteraad in ontmoeting komen, de jongeren gaan ontmoeten, om ze meer onderdeel te laten worden van ons beleid. Dus dat we ze meer consulteren en ook kijken wat de invloed kan zijn op hoe wij hier de gemeente besturen. Ontmoeten kan ook zijn, dat we kiezen voor minder chillplekken, maar een ander programma in bijvoorbeeld Pecto's, the Point en Casa Cadanza. Dat gaan we nu allemaal uit destilleren en ik wil u daar vanaf het begin in mee nemen, want ik vind het ook belangrijk, dat u als commissie ook met onze jongeren in contact komt om samen te kijken: wat voelt nou goed en hoe kunnen we achter onze jongeren gaan staan als de discussie zich vernauwt naar: het genereert alleen overlast. Dat wil ik niet. Ik wil samen met u kijken: hoe gaan we onze jongeren bedienen. Ik wil samen commitment organiseren hoe we dat aan gaan vliegen, zodat we een win/win situatie creëren. Dat is het voor dit moment.

Mevrouw Biharie, PvdA: Dank u wel, wethouder Hoek, voor de update. Dat waardeer ik heel erg namens onze inwoners. Als ik goed heb beluisterd naar u, zegt u dat u bezig bent met het uitkeren van 2022, die € 800. Was dat bedrag niet in totaal naar € 1.300? Of heb ik informatie verkeerd door gekregen?

Wethouder Hoek: Nee, u heeft ten dele gelijk. Er was een landelijke regeling en die gaat over de € 800 en € 500, dus dan kom je op € 1.300 uit. Die regeling was tot een inkomensgrens van 120% van het bestaansminimum. Wij, lokaal, Lansingerland, hebben gezegd: we merken dat er een aantal mensen toch door het ijs zakt. We hebben lokaal de regeling opgetuigd voor mensen met een bestaansgrens tussen de 120 en 140%. Zij hebben uit lokale middelen die € 800 gekregen. Uw veronderstelling klopt ten dele.

Mevrouw Biharie: Dank u wel. Ik had nog een vraag. Wat me verbaast, is dat ik om me heen en velen met mij ook landelijk, dat zoveel mensen problemen hebben door de energiearmoede. Wat ik elke keer hoor, hier zeggen binnen onze gemeente, dat er heel weinig mensen gebruik van maken. Toch heb ik een onderbuikgevoel: hoe komt dat binnen onze gemeente, terwijl ik wel om me heen hoor dat mensen bij

de voedselbank aankloppen of in de kou zitten. Ik heb het gevoel dat we iets missen. Het is een gevoel, maar het is geen gevoel, want ik hoor mensen daar over. Kunt u daar? Wethouder Hoek: Uiteraard houdt dat mij ook bezig. Alleen, ik weet wel dat alle partijen in het veld in kennis zijn gesteld van deze regeling, de kerken, de spreekuren, de kledingbank. Er wordt door verwezen. Er heeft een hele grote advertentie in de Heraut gestaan, waarin alle regelingen zijn uitgelegd. Ja, het triggert mij ook. Maar de tendens bij omliggende gemeenten is ook wel ten dele zo. De hele grote hoos aan aanvragen blijft bij vele gemeenten uit. We zijn wel op zoek: waar ligt dat nou aan? In feite wil je natuurlijk dat mensen de weg vinden om zo niet door het ijs te zakken. Dus het heeft zeker onze aandacht. Mogelijk dat de kerstvakantie, dan ligt de samenleving toch 2 weken stil, daar ook debet aan is. Maar ik ben het met u eens, ik ben ook nieuwsgierig, dat onderbuikgevoel heb ik ook wel een beetje: hoe gaan we daar nou de vinger achter krijgen? Als u ideeën daarover heeft of u krijgt signalen, dan houd ik me zeker aanbevolen. Mevrouw Biharie: U vraagt om een suggestie en al meerdere keren heb ik namens mijn fractie aangegeven, er zijn heel veel goede organisaties binnen onze gemeente bezig, om laagdrempelig een loket hiervoor te openen. Ik ben ervan overtuigd dat dat zou helpen. De organisaties doen hun best, de ambtenaren doen hun best, u doet uw best. Goed dat u zegt, u heeft ook dat onderbuikgevoel. Kunt u overwegen laagdrempelig een loket te openen? Ook voor 2023 mogen mensen gebruik maken van die € 1.300 energietoeslag en we hebben ook het noodfonds in de lokale omgeving. Nogmaals mijn verzoek: kunt u daar naar kijken? Wethouder Hoek: Ik weet niet of u bij de nieuwjaarsreceptie was. Daar heeft het loket Samen Doen de vrijwilligersprijs gekregen. Dat is met name het laagdrempelige loket waar mensen terecht kunnen als ze echt onthand zitten met het invullen van formulieren, als ze vragen hebben over van alles en nog wat. Zij kunnen bij dat loket terecht. Dus dat loket is er. Ik wil u verzoeken, op het moment dat mensen daarnaar vragen: verwijst ze naar het loket Samen Doen. Ik heb nog met de mensen gesproken. Ze zien een toename van het aantal bezoekers op dit moment, dus het voorziet in een behoefte. Ik wil het hier ook nog een keer heel duidelijk zeggen: op het moment dat er mensen zijn die niet digitaal vaardig zijn en toch formulieren in moeten vullen, dan zitten daar allemaal vrijwilligers met de beste intenties om samen met de professionals mensen aan de hand te nemen en formulieren in te vullen.

De heer Erwich, L3B: De wethouder heeft hartstikke veel gezegd en daarmee mijn vraag afgedaan.

De heer Afalah, WIJ: Ik had 2, 3 vraagjes. Eentje vanuit luiheid vanuit mijn kant, want ik heb het niet opgezocht, maar ik heb een vraag gekregen over mensen die de vorige hebben aangevraagd, zij zaten net boven de 120%. Ik was van mening, dat zij het automatisch zouden krijgen nu. Daar wil ik even een bevestiging van hebben, of dat klopt. En tweede, zou de wethouder voortaan iets concreter kunnen zijn met cijfers. Ik zou het heel fijn vinden als we elke maand heel concreet: hoeveel aanvragen zijn er geweest? Ook uitgesplitst naar 120 en 140 en daarboven. Als het kan. Wethouder Hoek: De laatste vraag, daar moet ik het antwoord even op bekijken of dat echt eenvoudig op te lossen is. Dat lijkt me wel, maar ik ga het voor u navragen. Ik heb in mijn eerste termijn al gezegd, dat alle mensen die in eerste instantie een afwijzing hebben gekregen nog een keer onder de loep zijn genomen. Er is gekeken: komt u in de nieuwe regeling wel in aanmerking? Die mensen hebben die € 800, op het moment dat het in orde was, gekregen. Je moet natuurlijk wel de individuele casus alsnog een keer bekijken. Er kunnen best zaken zijn die ervoor zorgen dat je er dan toch niet voor in aanmerking komt. Maar in ieder geval zijn alle aanvragen, die er toen lagen, nog een keer bekeken. We hebben de mensen niet willen belasten met nog een keer een aanvraag doen.

De heer Lieverse, CU: Mijn vraag is deels beantwoord door het uitgebreide antwoord van de wethouder. Maar ik wil toch graag het signaal afgeven, dat de campagne die gevoerd wordt op dit moment opzichtig en weldadig gevonden wordt. Wethouder Hoek: Waarvan akte. Dat vind ik fijn. Als er vanuit de commissie signalen komen, dat er toch iets meer nodig is, dan hoor ik dat ook graag, want dan kunnen we gezamenlijk kijken: hoe kunnen we deze doelgroepen op een goede en adequate manier blijven bedienen? Want dat is ook mijn insteek.

De voorzitter: Er zijn geen andere actualiteiten vanuit het college gemeld.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Zijn er commissieleden met actualiteiten? Dat is niet het geval.

9. Verbonden partijen

De heer Lieverse, CU: De GGD, misschien is het niet echt nieuws, want iedereen heeft de uitnodiging via de griffier al gekregen over de beeldvorming die er gaat komen. Anders dan wij hadden gehoopt, wordt het niet een beeldvorming voor alleen Lansingerland, maar voor een heleboel gemeenten gezamenlijk op 2 verschillende data. Wat erover verkapt kan worden, het gaat met name over de begroting. U denkt: financiën is voor AB, maar het gaat echt over aanzienlijke veranderingen met het oog op nieuwe

ontwikkelingen die de GGD wil inzetten. Ik ben heel benieuwd wat daar op verteld gaat worden. De voorzitter: Mocht u de data vergeten zijn: ze staan in de wekelijkse nieuwsbrief vanuit de griffie.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter, om 21.40 uur: Tot slot de rondvraag; die zijn niet gemeld. En daarmee kom ik bij de sluiting van deze eerste commissie samenleving van het nieuwe jaar. Op 9 februari treffen wij elkaar weer in deze zaal, ook om 20.00 uur. Tot die tijd alle goeds. Dank voor deze vergadering, hierbij gesloten.